

Beleidsplan 2012-2014

Samen Dynamisch Vrijzinnig

Inleiding

Het beleidsplan 'Vitaal Vrijzinnig 2008-2011' werd gevolgd door een kort interim beleidsplan dat voor het verenigingsjaar 2011-2012 was geschreven. Na de analyse en de aanbevelingen van het rapport 'Gevangen in Vrijzinnigheid' van Ferd van Koolwijk (mei 2011) was er nog te veel gaande om een langere periode te overzien. De vereniging ging niet akkoord met de aanbeveling uit het rapport om zichzelf als landelijke vereniging op te heffen en een stichting op te richten. De vergadering was het wel eens met de in het rapport beschreven analyse (pagina 5 tot 17). Daarom besloot zij tot het instellen van twee commissies die de opdracht kregen de landelijke vereniging te stroomlijnen en financieel gezonder te maken, respectievelijk een duidelijke identiteit te beschrijven. Inmiddels is er veel werk gedaan door de Commissie Bureautaken, de Theologische Advies Commissie en het landelijk bestuur en zullen in beleidsperiode van 2012 tot 2014 de adviezen van beide commissies verwerkt worden. Aan de extra Algemene Vergadering, die voorjaar 2013 zal worden gehouden, zal worden voorgesteld om een Advies Commissie Beleidsplan te benoemen die gaat werken aan een plan voor langere periode. Dat beleidsplan zal op de Algemene Vergadering van 2014 voorgelegd worden aan de vereniging nadat er een uitgebreid traject van overleg met leden, afdelingen en voorgangers is geweest. Met het voorliggende beleidsplan willen wij nu een krachtige slag maken voor de gezondheid en de identiteit van de vereniging en daarna kunnen wij ons richten op een langere termijn. In dit beleidsplan zult u geen gedetailleerde beschrijving van de identiteit van de NPB aantreffen, daar wordt door ons allen gezamenlijk aangewerkt. Het kan daardoor voorkomen dat sommige punten niet concreet genoeg beschreven worden. Dat zal in het volgende beleidsplan 2014-2018 anders zijn. Wij zijn in een dynamisch proces, een proces dat kan inspireren en schuren.

1. De Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB: vrijzinnig bij de tijd

De Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB heeft als doel de vrijzinnigheid in Nederland uit te dragen en te versterken. Elke tijd vraagt om zijn eigen vrijzinnigheid. Vrijzinnigheid is met een open geest zoeken naar spirituele voeding, gemeenschap vieren en een geëngageerd leven beogen. De Theologische Advies Commissie begeleidt de vereniging in een proces naar een hedendaagse formulering van de identiteit van de vereniging en de Commissie Bureautaken begeleidt haar naar een doeltreffende en efficiënte manier van werken van het landelijk bureau en het landelijk bestuur.

Het landelijk bestuur heeft als opdracht de identiteit van de landelijke vereniging uit te dragen in de Nederlandse samenleving en de afdelingen te ondersteunen in hun voortbestaan. Ook is het de taak van het landelijk bestuur de afdelingen te helpen bij hun zelfverstaan in onze pluriforme vereniging en in hun relatie tot het geheel en tot elkaar.

2. Vrijzinnigheid in de samenleving

Zoals hierboven aangegeven maakt dit beleidsplan gebruik van de analyses van het rapport 'Gevangen in vrijzinnigheid'. 'De vraag in hoeverre er in de Nederlandse samenleving nog behoefte is aan een vrijzinnig geluid wordt niet beantwoord, maar vergt nog veel onderzoek... Dat er volgens deskundigen geen definitie van vrijzinnigheid bestaat biedt goede kansen', schrijft van Koolwijk. Hieronder volgen enkele voorbeelden van vrijzinnige ontwikkelingen in het veld waar onze vereniging zich beweegt of zou kunnen bewegen.

Meerten ter Borg '**Vrijzinnigen hebben de toekomst**' (2010). Ter Borg schetst de rol van vrijzinnige mentaliteit als onmisbaar voor de Nederlandse samenleving. Onder vrijzinnige mentaliteit verstaat hij: 'een mentaliteit die zich kenmerkt door een open, kritische houding ten aanzien van de traditie waarin men nu eenmaal staat, zonder die traditie los te willen laten, en die gepaard gaat met tolerantie ten aanzien van andermans traditie.' (108) Vrijzinnigen hebben de toekomst omdat de toekomst vrijzinnigen nodig heeft; dit gegeven werkt hij verder uit in de rest van het boek. Hij geeft eigenlijk een richting en een dringende oproep voor een duidelijker vrijzinnig geluid in de Nederlandse samenleving.

Joep de Hart schrijft in zijn korte essay '**Maak het Nieuw**' (2011) over de zoekreligiositeit van de Nederlanders. 'Dynamisch en open, persoonlijk getint en actief, niet institutioneel en pragmatisch – zo ziet de onder moderne Nederlanders dominante visie op religie er uit.' Er is volgens hem toch wel behoefte aan een groep, maar heel laagdrempelig en ook aan het delen van ervaring en geraakt worden (emotie).

Alain de Botton: De seculiere samenleving kan veel kan leren van religies als het gaat om zaken als gemeenschapszin, ethiek, onderwijs en kunst. In zijn boek '**Religie voor atheïsten**' zet de atheïstische filosoof de dogmatische kanten van religies overboord, waarna er enkele aspecten uit gefilterd worden die troostrijk kunnen zijn voor de sceptische hedendaagse mens. Zijn '**School of Life**', in 2008 opgericht in London, is het waard om in de gaten te houden en een goed voorbeeld (www.schooloflife.com).

In de huidige samenleving wordt anders gecommuniceerd dan in de tijd dat onze vereniging is ontstaan. Wij leven in een wereld van nieuwe (social)media ontwikkelingen.

Communiceren van nieuwe ideeën vindt o.a. plaats via filmpjes.

Een prachtig en populair voorbeeld is **TED**: een non-profit organisatie die zich richt op ideeën die het waard zijn om verspreid te worden. Het begon in 1984 met een conferentie die mensen samenbracht uit de wereld van technologie, entertainment en design. TED- filmpjes zijn van hoge kwaliteit, duren niet langer dan 8 minuten en worden door heel veel mensen bekeken en gebruikt. Een prachtig medium om ideeën te verspreiden (www.Ted.com).

Deze ontwikkelingen vormen voor onze vereniging een uitdaging, niet alleen plaatselijk, maar ook landelijk. Als wij aan een vrijzinnig stemgeluid werken is dit onderdeel van onze 'wereld'.

3. Missie en Visie

Missie van de landelijke vereniging:

- De vrijzinnige visie van de NPB tot uiting te laten komen in het publieke debat en in het maatschappelijke leven.
- Vrijzinnig religieus leven in de afdelingen ondersteunen en versterken.

Visie:

De NPB wil een vereniging zijn die:

- Aan zinzoekers vrijzinnigheid met kwaliteit aanbieden in één van de afdelingen van de vereniging.
- Afdelingen heeft die elkaar ondersteunen en dynamisch omgaan met de onderlinge verschillen.
- Aan zinzoekers vrijzinnigheid met kwaliteit laten zien en horen door een vrijzinnig geluid in het publieke debat.
- Een vrijzinnig verschil maakt niet alleen in denken maar ook in doen gericht op de hedendaagse maatschappij.
- Bezigt is met het verstevigen van het vrijzinnig netwerk in Nederland en daarbuiten gericht op de vragen in de maatschappij.

4. Nieuwe Koers: vrijzinnig stemgeluid

Om de toekomst van onze landelijke vereniging en de plaatselijke afdelingen te continueren moet de NPB gehoord en gezien worden. De huidige samenleving vraagt om een hoorbaar duidelijke vrijzinnige visie die gecommuniceerd wordt via moderne media. Het landelijk geluid in het publieke debat is belangrijk voor alle afdelingen en de vereniging als geheel. Om dat geluid goed te kunnen ontwikkelen en helder te laten klinken hebben wij de komende tijd meer samenhang, verbinding en kwaliteit nodig, zeker als wij in de komende jaren een strategische stap voorwaarts willen zetten.

Samenhang: omdat het een gemeenschappelijk geluid moet kunnen zijn, gedragen door alle afdelingen met wederzijds respect voor alle verschillen en omdat alle afdelingen samen verantwoordelijk zijn voor het geheel.

Verbinding: omdat het publieke terrein groot en ingewikkeld is en wij bondgenoten nodig hebben.

Kwaliteit: omdat een goede vrijzinnige bijdrage aan het gesprek een voorwaarde is om serieus genomen te worden en om aantrekkelijk te zijn voor buitenstaanders.

5. Kernwoorden van het beleid voor 2012-2014

Samen – Verbinden - Kwaliteit

A. Samen

Wij zijn als vereniging op een spannende route met elkaar. Een belangrijk doel is het versterken van de gezamenlijkheid van de vereniging. Alle afdelingen vormen samen de vereniging. De bundeling van krachten gericht op het versterken van gemeenschappen en de stem van het vrijzinnig geluid kan de komende twee jaar sterk verbeterd worden. De NPB is een pluriforme vereniging, maar dat wat ons bindt is sterker dan wat ons verdeelt. Meer samenwerking en wederzijdse ondersteuning van afdelingen kan de vereniging aanzienlijk versterken. Een gunnende houding als men het ergens minder mee eens is, past bij vrijzinnige tolerantie. Door verschillende activiteiten en samenwerkingsverbanden kan het besef dat wij samen de vereniging uitmaken de komende twee jaar duidelijker worden. Ook wordt er een beroep op plaatselijke afdelingen gedaan zich in te zetten voor de landelijke vereniging.

B. Verbinden

De Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB zal haar netwerk moeten verstevigen en uitbreiden om het geluid te laten horen en zich te presenteren op het vrijzinnige veld. De kerkelijke contacten zijn voldoende aanwezig, maar vooral uitbreiding naar de niet-kerkelijk vrijzinnige kant en de bredere vrijzinnige wereld is dringend gewenst. Daar is immers het meest behoefte aan vrijzinnig genuanceerd geluid en aan gastvrije plekken. Door verbindingen met andere netwerken vergroot de vereniging haar kennis en ervaring en haar zichtbaarheid voor de buitenwereld. De NPB moet een interessante partner worden omdat het een groot, divers en op de toekomst gericht netwerk heeft.

C. Kwaliteit

Samen dragen we kwaliteit van het vrijzinnig leven en denken uit. Vrijzinnig wordt je niet 'zomaar', dat is een weloverwogen keuze. Er zijn kwalitatief prachtige gebouwen, goede voorgangers, mooie vieringen, briljante lezingen, een boeiende facebookpagina en diverse publicaties. Dat zou veel bekender kunnen zijn. Met de beperkte middelen die er zijn proberen wij ons zo efficiënt en kwalitatief hoogstaand te presenteren, naar elkaar en naar de buitenwereld. De vraag om kwaliteit en zorgvuldigheid vraagt om constante aandacht op alle terreinen van onze vereniging.

6. Werkplan

Organisatie

Het bestuur en de commissie bureautaken zijn volop bezig met het stroomlijnen van de organisatie van het landelijk bureau en de taken van het bestuur.

Middelen

Met elkaar, met de commissies, het landelijk bestuur en het ons ter beschikking staande bureau moeten wij op een financieel verantwoorde wijze uitvoering geven aan het

bovenstaande beleidsplan met onze missie als richtsnoer. De verdere financiële uitwerking van deze plannen zal te vinden zijn in de jaarlijkse begrotingen.

Met de ter beschikking staande middelen komt de NPB tot een werkbaar plan voor de komende twee jaar met duidelijk meetbare doelen.

Samen

Het vergroten van de samenwerking tussen de afdelingen onderling en tussen afdelingen en het landelijk bureau en bestuur.

1. De instelling van commissies met leden van afdelingen voorlopig voor een periode van twee jaar.
 - a. Advies Commissie Communicatie
 - b. Advies Commissie herziening Centrale Regeling i.s.m. Conventsbestuur
 - c. Advies Commissie beleidsplan 2014-2018

Daarnaast functioneren nu de
Commissie Bureautaken, met tijdelijke opdracht
Theologische Advies Commissie, met tijdelijke opdracht
Subsidiewerkgroep, permanent

Ook kent de vereniging statutair voorgeschreven commissies
Financiële Commissie
Commissie van Bezwaar
Liturgiecommissie (niet functionerend)

2. Regiovorming stimuleren waar het al bestaat en initiëren waar de afdelingen elkaar nog meer zouden kunnen ondersteunen. Het streven is dat in 2014 elke afdeling zich verbonden en gesteund zal voelen door andere afdelingen door verbeterde communicatie, regiobijeenkomsten of andere initiatieven
3. Het schrijven en uitvoeren van een intern communicatie plan, waarbij alle bestaande middelen geëvalueerd worden en eventueel nieuwe geïnitieerd. In 2014 is er een goed werkend intern communicatie plan waardoor elk lid en iedere afdeling op een overzichtelijke wijze toegang heeft tot elkaars informatie en op de hoogte wordt gehouden van landelijke ontwikkelingen.
4. Het organiseren van twee algemene vergaderingen per verenigingsjaar. Niet alleen om de jaarlijkse vergaderverplichting na te komen, maar ook om elkaar te ontmoeten en wederzijds geïnspireerd en gevoed te worden door goede verhalen en workshops.

Verbinden

Vrijzinnige geluiden verbinden in de Nederlandse samenleving en daarbuiten.
Daarmee bedoelen wij:

1. Het onderhouden van ons traditionele vrijzinnige netwerk en zoeken naar manieren waarop wij nog meer kunnen samenwerken.
Verder werken met onze vrijzinnige vrienden aan het initiatief voor een nieuwe vrijzinnig hoogleraar. Voor 2014 kan dit plan gerealiseerd worden.
Een netwerk van vrijzinnige universitair docenten en hoogleraren bouwen.
2. Het uitbreiden van ons netwerk naar de 'vrije vrijzinnigen' en de niet-kerkelijke vrijzinnigen. Dit houdt in het leggen van nadere contacten met de Humanistische Alliantie, de Vrijmetselarij en het verder uitbouwen van onze samenwerking met het Apostolisch Genootschap. Present zijn met ons geluid op nieuwe plaatsen.
3. Verstevigen van ons internationale netwerk. De NPB is ook deel van een wereldwijde vrijzinnige beweging die elkaar steeds meer ondersteunt en inspireert en werkt mee aan het tot stand komen van een Europees netwerk van vrijzinnige gemeenschappen. Dat kan op eenvoudige wijze via een gemeenschappelijke Europese website.

Kwaliteit

Een kwaliteitsdiscussie opgang brengen in alle gelederen van onze vereniging. Een kleiner wordende vereniging kan uitstekend op goede kwalitatieve basis veel invloed uitoefenen. Wereldwijd zijn er prachtige voorbeelden te vinden die ons gesprek op gang kunnen helpen en ons kunnen stimuleren naar het zoeken van meer kwaliteit.

- A Bureau
Stroomlijning, effectiever en kwalitatief verbeterd landelijk bureau door:
- Duidelijke taakomschrijving en doelgericht werken.
 - Centrale huisvesting met flexibele vergaderruimte.
- B Een kwalitatief goed vrijzinnig geluid laten horen door:
- Goed extern communicatieplan.
 - Vernieuwde website met geïntegreerd facebook en twitter. Websites van de plaatselijke afdelingen direct onder de landelijke website.
 - Publiciteitsmomenten creëren en aanhaken bij de actualiteit.
- C Verbetering van kwaliteit van besturen en voorgaan door:
- Jaarlijkse zelfevaluatie van het landelijk bestuur en toepassing GoodGovernancerules.
 - Organisatie van leiderschaps/bestuurders training voor nieuwe en ervaren bestuurders om elkaar te leren kennen te ondersteunen en op de hoogte te zijn van de nieuwste ontwikkelingen.
 - Verbetering kwaliteitseisen voor voorgangers in overleg met het convent van voorgangers en het Opleidingsinstituut voor vrijzinnige theologie, levensbeschouwing en geestelijke begeleiding in Vrijzinnig Perspectief (OVP).